

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Затверджено Вченою Радою

Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

«11» 03 2020р.

Протокол № 6

Ректор

С.О. Шамара

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	«Туризм»
Освітній ступінь	бакалавр

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
ВНЗ «СУЕМ»

Протокол № 4 від 10.03 2020 р.

Відповідальний секретар ПК

Ю.Ю. Сиволап

Черкаси 2020

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	4
Завдання з дисципліни «Географія туризму»	4
Завдання з дисципліни «Основи туризмознавства»	14
Завдання з дисципліни «Туристичне краєзнавство»	19
ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ ЩО ВСТУПАЮТЬ ЗА НЕСПОРІДНЕНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ	22
Завдання додаткового вступного випробування.....	22
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ....	32
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ»	32
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА»	33
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО».....	34

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою проведення вступних випробувань є забезпечення конкурсних засад при зарахуванні на навчання для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм» шляхом виявлення рівня теоретичних знань, практичних умінь та навичок вступників, що вже здобули ОС «бакалавр» або ОКР «молодший спеціаліст» в галузі 24 «Сфера обслуговування» та за іншими спеціальностями для подальшого навчання за відповідною освітньо-професійною програмою.

Вимоги до рівня знань і умінь вступників. Абітурієнти під час вступу мають поєднувати глибоку теоретичну і практичну підготовку, повинні досконало володіти матеріалом та виявити ґрунтовні знання з теорії і практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування; оперувати вміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних наук та сфери послуг. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою та англійською (німецькою) мовою на розмовному рівні.

Умови участі у вступному випробуванні. До вступного випробування допускаються особи, що оформили у належному порядку документи у приймальній комісії, надали документи про попередньо здобуту освіту та які виявили бажання взяти участь у вступному випробуванні.

У ході вступного випробування використовуються такі **форми контролю** знань і умінь вступників: виконання тестового завдання.

Форма проведення вступного випробування. Вступні випробування у тестовому форматі проводяться у письмовій формі. На підготовку письмових відповідей надається дві академічні години. Підготовка відповідей – в академічній аудиторії в присутності членів екзаменаційної комісії. За результатами перевірки тестів здійснюється зарахування вступників.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

У програму фахового вступного випробування з метою діагностування знань і умінь вступників включено наступні навчальні дисципліни:

- Географія туризму;
- Основи туризмознавства;
- Туристичне краєзнавство

Кожен білет містить 60 тестових завдань.

За результатами перевірки тестів надається рекомендація до зарахування абітурієнтів на навчання за ОС «бакалавр».

Завдання з дисципліни «Географія туризму»

Теоретичні питання

Тестові завдання окреслюють питання географії та туризму України і складені в розрізі наступних тем.

1. Визначення географії туризму як складової економічної географії, що вивчає закономірності та фактори територіальної організації туризму, туристичних ресурсів. Сутність і значення туристських ресурсів для розвитку індустрії в Україні. Географічні аспекти формування туристських ресурсів.

1.1. Ресурсна проблематика як комплекс питань, які визначають структуру, стратегію і тактику використання природних та суспільно-історичних туристських ресурсів України. Сукупність туристських ресурсів, як об'єктів та явищ природного антропогенного походження, що використовуються для туризму і впливають на формування туристських районів, туристських центрів, їх спеціалізацію і економічну ефективність. Закономірне поєднання природних і суспільно-історичних туристських ресурсів України, що виступають гарантом задоволення рекреаційних і пізнавальних потреб людини.

1.2. Визначення туристських ресурсів в законі України “Про туризм”, як сукупність природнокліматичних, оздоровчих, історико-культурних, пізнавальних та соціально-побутових ресурсів відповідної території, які задовольняють різноманітні потреби туриста.

1.3. Туристські ресурси – основний фактор розвитку туризму в Україні. Державна політика в галузі туризму. Закон України “Про туризм”, щодо туристських ресурсів. Забезпечення раціонального використання та збереження туристських ресурсів, становлення туризму, як високорентабельної галузі економіки України і країн світу, створення ефективної системи туристичної діяльності для забезпечення потреб внутрішнього та іноземного туризму.

1.4. Соціально-економічні умови використання туристських ресурсів (економіко-географічне положення, транспортна доступність території, рівень її економічного розвитку, сучасна і перспективна територіальна організація господарства, рівень забезпечення обслуговування населення,

структура населення, трудові ресурси).

1.5. Види до туристських ресурсів: споживання природних цінностей (огляд краєвидів і визначних природних об'єктів), споживання культурних цінностей (огляд пам'яток історії, культури, архітектури, відвідування музеїв, виставок), можливість здійснювати фізичні заняття (пішохідні, лижні, гірські, велосипедні, туристські походи, авто подорожі, спортивні ігри), можливість здійснювати аматорські заняття (збирання грибів, ягід, полювання, рибальство), економічна доступність і комфорт туристської подорожі.

1.6. Рекомендації вчених щодо резервування території України для організації туризму (зарезервовано 1,3 млн. га.), використання і освоєння туристських ресурсів України. На території України налічується понад 150 тисяч природних та історико-культурних пам'яток, з них 12 тисяч становлять цінність, як туристсько-екскурсійні об'єкти. До маршрутної системи туризму включено – 3,5 тисяч пам'яток.

1.7. Категорійний розподіл областей України, відповідно до Концентрації туристських ресурсів України, як туристсько-екскурсійних об'єктів.

Визначення ефективності туристських ресурсів характером їх використання для організації туризму. Використання туристських ресурсів в діяльності туристських закладів, як основи розвитку вітчизняного та іноземного туризму. Шляхи збільшення використання туристських ресурсів в діяльності туристських підприємств: розгалуження екскурсійно-туристських маршрутів. Розширення мережі зон відпочинку, туристських баз, туристських комплексів, туристсько-оздоровчих центрів України та зарубіжних країн.

Розподіл природно-географічних туристських ресурсів України на кліматичні, рослинні, фауністичні, ландшафтні, спелеоресурси, водні, бальнеологічні, природні уніками.

Кліматичні природні-географічні ресурси.

Розташування території України у двох кліматичних зонах: помірних широт і субтропічній. До кліматичних ресурсів туризму відносяться дні з переважанням погоди, сприятливою для різних форм і видів туризму (середньодобова температура +10°C.), особливо сприятливі (середньодобова температура +15°C.), дні сприятливі для розвитку зимових видів туризму (помірна погода, середньодобова температура

-12°C., морозна погода без вітру -23°C.) з наявністю стійкого снігового покриву необхідної висоти.

2. Рослинні туристські ресурси.

2.1. Класифікація рослинних туристських ресурсів (лісові, лугові, болотні). Лісові ресурси, як рекреаційний потенціал туристської галузі. Основні критерії оцінки рекреаційних можливостей лісу (віковий, природний склад). Україна – одна з найбільших лісистих країн Європи (ліси в Україні займають територію 8,6 млн. га., лісистість становить 14,3%). Збереження природної рослинності в середньому по Україні на 20% території – основний потенціал туристської інфраструктури.

Лісистість в регіонах України: Закарпатська область – 48,9%, Рівненська область – 29,2%, Чернівецька обл., Львівська область – 25,5%. У лісах України ростуть близько 80 видів дерев, 280 га. чагарників. Хвойні дерева становлять 54% загального запасу деревини. Твердо листі породи – становлять 7% лісових ресурсів.

Фауністичні туристські ресурси.

Видовий склад тваринного світу України. Природні умови існування тваринного світу. Мисливські тварини. Значення розвитку мисливства для туристської діяльності. (Полювання на дикого кабана, лисицю, зайця, хутряних тварин, пернатої дичини).

2.2. Ландшафтні туристські ресурси. Оздоровчі та пізнавальні властивості ландшафтів (ліси, лісово-лукові, водно-лісово-лукові ландшафти, скелясті ландшафти, гірські ландшафти). В Україні виділено 132 види ландшафтів.

Географічні зони: мішані ліси – Полісся, лісостеп, степ.

Полісся – з заходу на схід зона простягається більш як на 750 км., з півночі на південь – на 150-200 км. У межах зони виділяють Мале Житомирське, Київське, Чернігівське, частина Сумської області, Волинська, Рівненська, північна частина Львівської області.

Лісостеп – від Прикарпаття до Росії більш, ніж на 1100 км. У зону входять Полтавська, Черкаська, Київська, Сумська, Кіровоградська, Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Вінницька, більша частина Харківської, частина Житомирської області.

Степ – природна зона, яка займає близько 49% її території. Донецька, луганська області, південна частина Харківської області.

2.3. Степоресурси.

Карстові форми рельєфу (порожнини рельєфу, печери, природні колодязі, підземні ходи, галереї, які мають значення для організації спелеотуризму).

Карстові форми рельєфу займають 30% території України. Карстові порожнини (печери) розташовані на обмеженій території. Розміщення спелеоресурсів на території України: Поділля (Тернопільська область – горизонтальні печери), Карпатський регіон (Чернівецька область – горизонтальні печери), Крим (вертикальні печери). Критерії оцінки спелеоресурсів:

- 1) наявність печер;
- 2) кількість та розмір печер;
- 3) ступінь доступності та категорійність печер;
- 4) антрактивність (ступінь екзотичності, неповторності);
- 5) ступінь значимості (місцевого, обласного, регіонального, національного, європейського, світового рівня);
- 6) рекреаційні властивості печер;
- 7) безпечність використання печер.

2.4 Моря, річки, водосховища, озера придатні для організації водних

видів відпочинку та оздоровлення. Найбільші річки Західного регіону: Дністер (1362 км., проходить по території 7-ми областей України (Івано-Франківської, Тернопільської, Хмельницької), Прут, Південний Буг, Західний Буг, Тиса.

Найбільші ріки Східного регіону: Дніпро, Десна, Південний Буг, Сула, Псьол, Рось, Сейм. Дніпро (2285 км., 1205 км. – по території України, сьогодні – це система з шести водосховищ).

Озера, які охоплюють територію Волинського Полісся: Швацькі озера (найбільше прісноводне озеро України – Світязь, площею 27,2 км²., з максимальною глибиною 58,4 м), велика кількість озер знаходиться у Поліссі (Чернігівська область), у нижній течії по Дунаю та на Азово-Чорноморському узбережжі.

Організація планових, водних, спортивних маршрутів, надувних, веслових човнах і байдарках, яхтах. Організація круїзів. Водні ресурси – основа розвитку інфраструктури туризму.

2.5 Природні, лікувальні ресурси.

Класифікація бальнеологічних ресурсів: Лікувальні мінеральні води, лікувальні грязі, озокерит.

Регіони лікувальних ресурсів: Карпатський (Івано-Франківська, Львівська, Закарпатська області), Поліський (північні регіони Житомирської, Київської, Чернігівської областей), Лісостеповий (Полтавська, Черкаська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Сумська, південні частини Житомирської, Київської та Чернігівської областей), Південний (Одеська, Херсонська, Миколаївська та Запорізька області), Причорноморсько-Азовський.

Рекомендації вчених щодо резервування території України для організації туризму (зарезервовано 1,3 млн. га.). використання і освоєння туристських ресурсів України. На території України налічується понад 150 тисяч природних та історико-культурних пам'яток, з них 12 тисяч становлять цінність, як туристсько-екскурсійні об'єкти. До маршрутної системи туризму включено – 3,5 тисяч пам'яток.

2.6. Суспільно-історичні туристські ресурси, як об'єкти та явища антропогенного (соціально-економічного, суспільно-історичного) походження, залучені у сферу туризму. Класифікація суспільно-історичних туристських ресурсів: архітектурно-історичні, біосоціальні, подійні, археологічні.

Розподіл архітектурно-історичних туристських ресурсів: пам'ятки громадської архітектури, пам'ятки військової архітектури, пам'ятки сакральної (культової) архітектури, архітектурні монументи, скульптурні пам'ятки, пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Біосоціальні туристські ресурси, як життєві цикли, знакові події видатних людей: перебування, діяльність, народження, загибель.

Подійні туристські ресурси: політичні події, військові події, культурні події, екологічні події, економічні події.

Сутність поняття “пам'ятка” (археології, мистецтва, історії, етнографії),

базується на історико-географічному, мистецькому, науковому критерії.

Сутність пам'ятки архітектури, як твору архітектурно-будівельної діяльності людини, який становить для суспільства історичну, наукову, мистецьку або іншу культурну цінність. Історична цінність пам'яток у пізнавальній ролі, як джерел історичної інформації. Історичні пам'ятки, як автентичні документи джерела для науки.

Хронологічний показник наукової цінності суспільно-історичних туристських ресурсів, естетична цінність суспільно-історичних туристських ресурсів. Методика вивчення суспільно-історичних туристських ресурсів, як комплекс дослідження на основі історико-бібліографічних та архівних джерел, обстежень.

Класифікація суспільно-історичних туристських ресурсів за хронологією (архаїка – до 1000 р. до н.е., залізна доба і античність 1000 р. до н.е. – 527 р., доба візантійсько-давньоруського стилю – 527 – 1240 рр., доба готики і ренесансу – 1240-1650 рр., доба бароко – 1650 – 1780 рр., доба класицизму – 1780 – 1850 рр., доба еклетики й модерну – 1850 – 1917 рр., радянська і пострадянська доба – після 1917 р.).

Періодизація пам'ятних місць, пунктів (архаїка – до 1000 р. до н.е., кіммерійсько-скіфсько-сарматська доба – 1000 р. до н.е. – 238 р., доба великого переселення народів і давніх слов'ян – 238 – 800 рр., доба Київської Русі – 800 – 1240рр., доба монголо-татарського, литовського і польського панування – 1240 – 1648 рр., Козацька доба – 1648 – 1775 рр., доба панування Російської і Австро-Угорської імперії – 1775 – 1917рр., революція і громадянська війна – 1917 – 1921 рр., міжвоєнна доба – 1921 – 1939 рр., друга світова війна – 1939 – 1945 рр., післявоєнна війна – 1945 – 1991 рр., незалежна Україна – з 1991 р.).

Класифікація суспільно-історичних ресурсів за цінністю. Класифікація за будівельним матеріалом. Класифікація за типом укріплень. Класифікація за наявністю капітальних житлових будівель. Класифікація за конфесійною належністю. Класифікація за типом історичної події. Класифікація за родом діяльності особи, з якою пов'язані ресурси. Класифікація за архітектурним стилем.

2.9. Створення і використання туристських карт з позначенням суспільно-історичних туристських ресурсів.

3. Туристські ресурси Карпат.

3.1. Особливості географічного положення Карпатського регіону.

Територія Карпатського регіону (3700кв.км). Вплив кліматичних умов Карпатського регіону на розвиток зимових видів туризму (освоєно 10 гірськолижних зон: Славське, Подобовець, Яблонця, Ворохта, Ясиня, Рахів). Освоєно 30 підйомників.

3.2. Тваринні і рослинні туристські ресурси (180 видів тварин, рідкісні тварини: бурий ведмідь, рись, лісовий кіт, горностай, кам'яна куниця. Карпатські ліси займають 36% території, 110 видів рослин).

3.3. Лікувальні туристські ресурси. Наявність в Карпатському регіоні 800 джерел мінеральних вод. (11 родовищ, 3 - у Львівській області). Водні

туристські ресурси.

3.4. Національні парки. Карпатський національний парк (площа 50,3 тис. га, розпочав діяльність у 1980 р., розташований в басейні річок Тиса, Прут, Черемош). Найвищі гори України. Найвищі гори Карпат – в Карпатському національному парку: Говерла 2061 м, пік Іван Черногорський 2020 м. Національний парк „Синевір”, з центром рекреаційного туризму – озером Синевір (площа 4,4 га, глибина 16-21 м). Перспективи розвитку Національного парку „Українські Beskidy”.

3.5. Суспільно-історичні туристські ресурси. На території Карпатського регіону 4873 пам'ятки містобудування і архітектури, 6 заповідників, музеї, пов'язані з комплексами історико-архітектурної спадщини.

1. Івано-Франківська область. Історичний регіон Галичина. Взято на державний облік 1105 пам'яток, понад 100 державного значення. До списку історичних міст і селищ включено 26 населених пунктів. В області діє Історико-архітектурний музей в Скиті Машевському. Національний заповідник „Давній Галич”. Створено в 1994 р. використовується як туристські ресурси – 156 пам'яток.

2. Львівська область. Взято на облік і використовується як туристські ресурси 637 пам'яток. В області діє Державний музей-заповідник „Одеський замок” (XIII-XVII ст.) загальна кількість пам'яток 3934.

3. Закарпатська область. Взято на державний облік і використовується як туристські об'єкти 125 пам'яток. Загальна кількість 647 пам'яток. Найбільша пам'ятка архітектури – замки у м. Ужгороді, Середлянський, Левицький, Мукачівський, Хустський. В області діє 4 державних музеї з філіями.

4. Чернівецька область. Загальна кількість пам'яток 750. використовується як туристські об'єкти – 139. найвизначніша пам'ятка – фортеця в м. Хотині. В Чернівцях 4 державні музеї з філіями.

4. Туристські ресурси: Полісся, Поділля, Південно-Східного туристського регіону.

4.1. Особливості географічного положення регіону. Вплив кліматичних умов на розвиток туризму і рекреаційного відпочинку в регіоні. Особливості рослинного і тваринного світу.

4.2. Туристські ресурси Волинської області.

Об'єкти природно-заповідного фонду (209). Діяльність Шацького природного національного парку (32515 га). Туристські ресурси природи: 74 заказники (5 державного значення) 107 пам'яток природи (3 державного значення). Загальна кількість історико-культурних пам'яток 837. використання пам'яток як екскурсійних об'єктів – 99. Діяльність Луцького державного історико-архітектурного заповідника (1985 р. м. Луцьк).

Пріоритетні види туризму: пізнавальний, водний, оздоровчий, етнічний, екотуризм, мисливський туризм.

4.3. Туристські ресурси Рівненської області.

Природні туристські ресурси. В області 227 туристських об'єктів

Державного значення – 17 заказників, 9 пам'яток – садово-паркового мистецтва. Загальна кількість історико-культурних пам'яток 1122. Задіяно пам'яток як екскурсійних об'єктів – 121. Діяльність Державного історико-культурного заповідника м. Острого.

4.4. Туристські ресурси Тернопільської області. Природний потенціал: 421 об'єкт природного заповідного фонду. Діяльність Державного природного заповідника „Медобори” (10455га). 308 пам'яток природи; 12 державного значення. Історико-культурні туристські ресурси. Загальна кількість пам'яток 1068. задіяно як екскурсійні об'єкти 169 пам'яток. Діяльність Збаразького історико-архітектурного заповідника. Пам'ятка архітектури XVIII ст. – Почаївська лавра.

4.5. Туристські ресурси Вінницької області.

Природно-рекреаційні туристські ресурси. В області 320 об'єктів природно-заповідного фонду, 213 пам'яток природи (8державного значення), 29 пам'яток садово-паркового мистецтва. Рекреаційні зони: курорти „Хмільник”, „Немирів”, „Печера”.

Історико-культурні об'єкти. Загальна кількість пам'яток 2204, задіяно як екскурсійні об'єкти – 129 пам'яток. Перспективні для області пізнавальний, оздоровчий, спортивний туризм, мисливський туризм.

4.6. Туристські ресурси Запорізької області.

Задіяно як туристські ресурси 21 пам'ятка історії та культури. Діяльність Азово-Сиваського національно-заповідного парку. Природно-лікувальні туристські ресурси: курорти „Бердянськ”, „Кирилівка”. Діяльність Національного заповідника „Хортиця”, Історико-археологічного заповідника „Кам'яна могила”.

4.7. Туристські ресурси Дніпропетровської області.

Туристські ресурси Луганської області.

Туристські ресурси Миколаївської області.

Туристські ресурси Херсонської області.

Туристські ресурси Харківської області.

4.8. Туристські ресурси Одеської області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти 49 пам'яток. Діяльність Нижньодністровського національного природного парку. Діяльність Ботанічного саду державного значення (площа 35,4га, створено в 1938р.). Лікувальні туристські ресурси: курорти Аркадія, Куяльник, Лебедівка.

5. Туристські ресурси центрального туристського регіону України. Туристські ресурси Черкащини.

5.1. Географічне положення Центрального району. Вплив водних ресурсів на розвиток туризму в регіоні.

5.2. Туристські ресурси Київської області, м. Києва.

Природні ресурси регіону. Діяльність дендрологічних парків: „Олександрія”, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва: Згурівський, Кагарлицький. Рекреаційні туристські комплекси: Біла Церква, Боярка, Ворзель, Ірпінь, Конча-Заспа, Миронівка, Пуща-Водиця, Святошин.

5.3. Історико-культурні туристські ресурси області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти – 60 пам'яток. Діяльність Державного історико-культурного заповідника у м. Вишгород. Державний музей-заповідник „Поле битви за Київ”.

Державний історико-культурний заповідник м. Переяслав-Хмельницький.

5.4. Історико-культурні пам'ятки м. Києва.

Задіяно як екскурсійні об'єкти – 46 пам'яток. Значення історичних пам'яток: Києво-Печерська лавра (XI ст.), Кирилівська церква (1146р.), Фиорівський монастир (XV-XIX ст.), Братський монастир (1616р.), Андріївська церква (1747-1767р.р.), Маріїнський палац (1750-1756р.р.), будинок Києво-Могилянської академії (XVIII ст.) Діяльність Національного заповідника „Софія Київська”.

5.5. Туристські ресурси Чернігівської області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти 124 пам'ятки. Значення історичних пам'яток: курган Чорна могила (X ст.), Актонієві печери (XI-XVIII ст.), Троїцько-Іллінський монастир (XI-XVIII ст.), Борисоглібський собор (1120-1123р.р.), П'ятницька церква (XII ст.), Єлецький монастир (XII-XVII ст.). Діяльність Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М.М.Коцюбинського, Качанівського Державного історико-культурного заповідника, Державного історико-культурного музею-заповідника „Слово о полку Ігореві”, Державного історико-культурного заповідника „Гетьманська столиця”, Палацово-паркового ансамблю „Могила українського народного кобзаря О.М.Вересая”.

5.6. Задіяно як екскурсійні об'єкти 122 пам'ятки. Історичний розвиток Черкської землі. Діяльність Державного історико-культурного заповідника „Батьківщина Т.Г.Шевченка”, Національного Шевченківського заповідника м. Канева, Державного історико-культурного заповідника „Трахтемирів”, Державного історико-культурного заповідника м. Корсунь-Шевченківський, національного заповідника „Чигирин”, Дендропарку „Софіївка”.

5.7. Діяльність музеїв: Черкаський обласний художній музей, музей „Кобзаря”, Літературно-меморіальний музей С.С.Гулага-Артемовського м. Городища, Будинок-музей Л.П.Симиренко м. Млієва, Літературно-меморіальний музей О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського м. Кам'янки, Картинна галерея та Краєзнавчий музей м. Умані.

5.8. Пам'ятки сакрального мистецтва: Преображенська церква, 1838р. с. Кірове Корсунь-Шевченківського р-ну, Преображенська церква с. Мошни Черкаського району 1840р., Михайлівська церква м. Городища 1840р., Мотронинський монастир Чигиринського району XVII ст., Красногірський монастир Золотоніського району XVIII ст., Базіліанський монастир м. Умані XVIII ст.

5.9. Екскурсійно-туристські маршрути Черкащини: „На батьківщину Т.Г.Шевченка”, „До Шевченка в місто Канів”, „Ратні подвиги Корсунської землі”, „По місцях козацької слави”, „В Холодний Яр”, „В Уманську „Софіївку”, „В Красногірський монастир” „Василь Симоненко”.

Перелік тестових питань:

1. Об'єкти та явища природного походження, залучені у сферу туризму, -
2. Об'єкти та явища антропогенного походження, залучені у сферу туризму, - це:
3. Об'єкти, пов'язані з життєвим циклом тієї чи іншої особи, - це:
4. Об'єкти, пов'язані з найсуттєвішими проявами соціального та природного руху, знакові події у історії певної території, - це:
5. Геологічні, ґрунтово-рослинні, фауністичні, водні, кліматичні, ландшафтні ресурси – це:
6. Національні парки, заповідники, дендропарки, ботанічні сади, зоопарки – це:
7. Серед природних туристських ресурсів в Україні найбільша частка припадає на:
8. Найбільша площа морських та приморських природних туристських ресурсів зосереджена у:
9. Найбільше забезпеченою щодо річкових ресурсів є:
10. Найбільш забезпеченою щодо озерних ресурсів є:
11. Найбільша площа водосховищ у:
12. Найбільша площа островів у:
13. Найбільша частка лісів з загальної площі області у:
14. Найменша площа лісів у:
15. Найбільша площа природоохоронних територій у:
16. Твір архітектурно-будівельної діяльності людини, який становить для суспільства історичну, наукову, мистецьку або іншу культурну цінність – це:
17. Найбільша кількість найвизначніших пам'яток архітектури у:
18. Києво-Печерська Лавра розташована у місті:
19. Почаївська Лавра розташована у місті:
20. Найбільша кількість церков у:
21. Найбільша кількість пам'яток військової архітектури у:
22. Найбільше об'єктів, що відносяться до біосоціальних туристських ресурсів, у:
23. Найменше об'єктів, що відносяться до біосоціальних туристських ресурсів, у:
24. Найбільша кількість об'єктів, що відносяться до подійних туристських ресурсів, у:
25. Найменша кількість об'єктів, що відносяться до подійних туристських ресурсів, у:
26. Суперточкою-тур є:
27. Херсонський державний історико-архітектурний заповідник розташований у:
28. Найбільша мечеть в Україні Джума-Джами розташована у місті:
29. Генуезький міст – єдиний міст на території України, розміщений на одній з магістральних вулиць міста, що функціонує з XIV ст., розташований у місті:

30. Воронцовський палац розташований у місті:
31. Лівадійський палац розташований у місті:
32. Найбільший костюол в Україні – Петропавлівський кафедральний костюол – розташований у місті:
33. Національний історико-архітектурний заповідник „Кам’янець” розташований у місті:
34. Коростовецький заказник розташований у:
35. У місті Луцьк розташований замок:
36. Місце заручення О. Де Бальзака і Е. Ганської у місті Бердичів Житомирської області:
37. Піч – єдиний зразок архітектури малих форм в Україні XVII ст. – розташована у селі:
38. Дендрологічний парк „Олександрія” розташований у місті
39. Дендрологічний парк у місті Умань Черкаської області називається:
40. Дніпровсько-Орільський заповідник розташований у:
41. Національна гірничо-академія розташована у місті:
42. Найвизначнішим місцем у місті Полтава є:
43. Державний архітектурний заповідник „Софійський музей” розташований у місті:
44. Шелехівське озеро розташоване у:
45. Найбільша давня громадська споруда Східної України розташована у місті:
46. Парк „Нескучне” розташований у місті:
47. Катеринівський заказник розташований у:
48. Найстаріший кінний завод в Україні – Дернунський – розташований у:
49. Луганський заповідник розташований у:
50. Державний історико-архітектурний заповідник Святогірський Успенський монастир розташований у:
51. Заповідник „Рацинська Дача” розташований у:
52. Заповідник Дунайській плавні розташований у:
53. Заповідник Асканія-Нова розташований у:
54. Найбільшою фортецею в Україні є:
55. Замок „Паланок” розташований у місті:
56. Найвизначнішою пам’яткою сакральної архітектури міста Львів є:
57. У Черкаській області зоологічний парк розташований у місті:
58. Бастіон Дорошенка розташований у місті:
59. Красногорський Святопокровський жіночий монастир розташований у:
60. Іллінська церква – місце поховання Б. Хмельницького – розташована у селі:

Завдання з дисципліни «Основи туризмознавства»

Теоретичні питання

Тестові завдання окреслюють питання сутності туризму як виду господарської діяльності та особливості формування туристичної політики України і складені в розрізі наступних тем.

1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку Туризм як сфера господарської діяльності. Туризм як вид соціокультурної та рекреаційної діяльності. Третинний сектор економіки. Поняття туристичної послуги, її соціально-економічна характеристика. Значення сфери послуг та її складової частини - туризму в структурі народного господарства країни. Роль та місце туризму в сучасному суспільстві. Соціально-економічні проблеми розвитку туризму в суспільстві. Туристична економіка. Основні поняття та визначення в туризмі: турист, туризм, туристична діяльність, туристична та паратуристична інфраструктура, туристична індустрія, туристичні ресурси, суб'єкт туристичної діяльності. Функції туризму в суспільстві: оздоровча (рекреаційна), виховна, політична, економічна, екологічна, холістична, господарсько-економічна функція туризму. Умови розвитку туризму: природно-географічні, історико-політичні, соціально-економічні, демографічні. Зовнішні та внутрішні умови та фактори розвитку туризму. Фактори залучення (що спонукають до подорожі) та фактори розподілу і диференціації попиту (що впливають на вибір місця подорожі). Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

2. Організація ринку туристичних послуг Сегментація ринку туристичних послуг. Види туристичних послуг та їх функціональна класифікація. Організація послуг комунікацій, організація послуг розміщення, організація послуг харчування, організація рекреаційних послуг. Просторова структура триступеневої організації послуг; соціальна структура ядрово-мережної організації послуг. Соціально-економічне значення сфери послуг. Міжнародна система послуг. Способи постачання послуг. Специфіка виробництва та постачання послуг. Споживачі й виробники туристичних послуг. Туристичне посередництво. Туристичний консорціум та корпорація. Ресурси туризму. Види ресурсів та їх цінність. Мотивація та потреби споживачів (туристів). Попит на туристичні послуги та специфіка його формування. Мотивація подорожей. Попит на міжнародному туристичному ринку. Споживчі вимоги до якості туристичних послуг.

3. Класифікації в туризмі Класифікація туризму за різними ознаками класифікації: за спрямованістю туристичних потоків; за охопленням території; за терміном подорожі; за сезонністю; за ступенем організованості; за демографічним та соціальним складом учасників подорожі; за формою організації подорожі та обслуговування; за засобом пересування; за метою подорожі. Значення туризму за видами. Класифікація туризму за формами: групові та індивідуальні подорожі. Класифікація маршрутів та турів за

територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту. Класифікація туристичного обслуговування. Класифікація туристичних підприємств. Види підприємств – туроператорів та турагентів. Типи туристів та ознаки їх класифікації.

4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму Статистика туризму: методологія розрахунків та показники розвитку міжнародного туризму. Терміни «турист», «відвідувач», «подорожани». Основні показники, які включені в статистику туризму. Рекомендації ВТО по метрологічній структурі туризму. Проблеми обліку туристичних витрат та розрахунок мультиплікативного ефекту туризму. Сталий розвиток туризму та DESTINATION. Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі. Туристичне господарство країни. Геопросторова модель туризму.

5. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Подорожі в Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Визначні мандрівники минулого та епоха великих відкриттів. Соціально-економічні передумови сучасного етапу розвитку туризму. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи. Початок туристичної справи в Росії та Україні. Розвиток туризму в СРСР у 20-60-ті роки ХХ сторіччя. Загальна характеристика стану туристичної індустрії СРСР в 70-80-ті роки. Загальна характеристика стану туристичної індустрії СРСР в 70-80-ті роки: БММТ «Супутник», ВАТ «Інтурист» та Всесоюзної центральної Рада по туризму та екскурсіям. Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі. Транснаціоналізація готельно-туристичного бізнесу. Міжнародні туристичні організації та їх роль в проведенні світової (регіональної) туристичної політики. Показники стану та перспективи розвитку туризму в світі, їх динаміка. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.

6. Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні Туристична політика: визначення та класифікація. Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулювання. Всесвітня туристична організація: структура, роль та значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів. Комітети та комісії ВТО: їх функції, завдання. Туристичні прибуття: їх структура. Формування туристичного балансу країни. Країни активного та пасивного туризму. Формування міжнародних контактів та міжнародної туристичної політики. Міжнародні організації: загальні, спеціальні, регіональні та інші. Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі. Міжнародна інтеграція в туризмі. Формування та роль транснаціональних корпорацій у сфері туризму.

7. Туристична політика України на сучасному етапі Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції Державної служби туризму та курортів Міністерства культури і туризму України.

Документи, які регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму. Установи та організації управління туризмом в Україні. Їх основні функції та завдання. Недержавні громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні. Показники, як характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами. Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій. Державна програма розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

8. Механізм державного регулювання туризму Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Туристичне законодавство. ЗУ «Про туризм»: положення, статті, регулювання. Соціальний механізм регулювання. Соціальне значення туризму. Соціальні пільги та туризм. Досвід міжнародних країн у формуванні туристичних пакетів та програм для різних соціальних груп. Економічний механізм регулювання. Економічне значення туризму та його внесок в державний, місцевий бюджет. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури. Екологічний механізм регулювання. Екологічний туризм та геологістика природних ресурсів країни. Транскордонне співробітництво та стимулювання міжнародних обмінів в прикордонних зонах (коридорах).

9. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг Ліцензування в туризмі. Види туристичної діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензійні умови та правила їх виконання. Вимоги до матеріально-технічної бази, кадрового складу та інші умови забезпечення ліцензійних умов. Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери). Порядок надання туристичних послуг. Регіональні та місцеві правила та інструкції. Порядок проведення екскурсійної діяльності. Порядок надання дозволів на туристичний супровід. Кваліфікаційні вимоги до екскурсуючих. Ліцензування та сертифікація транспортних перевезень. Правила ліцензування автотранспортних перевезень, сертифікації маршрутів. Сертифікація закладів готельного господарства та ресторанного бізнесу. Державні стандарти та правила сертифікації засобів готельного господарства.

Перелік тестових питань:

1. Основними показниками туристичної індустрії є:
2. Ознакою туризму не є:
3. Характеристикою туриста в Законі України «Про туризм» є:
4. Супутні туристичні послуги – це:
5. Виробництво в туризмі – це:
6. Закон України «Про внесення змін у Закон України «Про туризм»

вступив у дію:

7. Туристична діяльність – це:
8. Сфера послуг – це :
9. Особливостями туристичних послуг є:
10. Психографічна сегментація – це:
11. Сукупність станів людини, що породжують установки на активний відпочинок, готовність до подорожей і поїздок у різні регіони або інші країни – це:
12. Класифікація мотивів подорожей залежно від виду обраного відпочинку:
13. До туристсько-рекреаційних ресурсів не відносять:
14. Туристичний інтерес:
15. Туристична інфраструктура включає в себе:
16. Мотиви поділяють на економічні й психологічні залежно від:
17. Поняття «туристична дестинація» – це:
18. Основні шляхи долаття проблем сезонності в туризмі:
19. Основні види заповідних територій, що використовуються в туризмі:
20. Базові параметри екологічності туризму:
21. Особливостями туристичних послуг не є:
22. Міжнародний туризм містить у собі:
23. Національний туризм містить у собі:
24. Туристичні подорожі, які повністю або частково оплачуються державою відносяться до:
25. Типи туристів окреслені в рядку:
26. Туристичні агенти – це:
27. Туроператори розділяються:
28. Особливий вид послуги розміщення, що надається деякими дорогими готелями з включенням в одну ціну всього набору готельний-ресторанних послуг – це:
29. Радіальний маршрут – це:
30. Розроблений туроператором туристичний продукт, що складається з певного набору послуг: перевезення, розміщення, харчування, екскурсій тощо – це:
31. Найбільш тривалий за часом є етап розвитку туризму:
32. У Хартії туризму зазначено, що державам варто розвивати співробітництво в області туризму. Якому з видів туризму варто приділити найбільшу увагу?
33. До світових міжнародних туристичних організацій загального характеру не відносяться:
34. Цілями і завданнями світових міжнародних туристичних організацій загального характеру є:
35. Міжнародний день туризму святкується:
36. Серед пріоритетних видів туризму в Україні немає:
37. Найбільшу частку туристичного ринку України, три чверті,

займає:

38. Розвиток туристичних напрямів, що регулюються державною політикою, не передбачає:
39. Розробляє та затверджує програми розвитку туризму в Україні:
40. До інших органів регулювання туризму не належать:
41. Залучення інвестицій в туристичну галузь гальмується через:
42. Програма розвитку туризму – це:
43. Виважена система прийомів, важелів та методів впливу державних органів влади на діяльність усіх суб'єктів туристичного ринку, а також способів практичного застосування їх за тієї чи іншої ситуації, якою обумовлюються цілі та завдання розвитку галузі – це:
44. Сукупність заходів держави, спрямованих на збереження безпечного навколишнього середовища, захист життя і здоров'я населення від негативного впливу забруднення, досягнення гармонії у взаємодії суспільства і природи, охорону і раціональне використання природних ресурсів.
45. Обо'язковими для отримання туроператорської ліцензії є:
46. Ліцензування в туризмі є обов'язковим для:
47. Документ, що регламентує відношення між туристичним підприємством і туристом – це:
48. Зміна ціни туристичного продукту можлива не пізніше як до початку туристичної подорожі:
49. Збільшення ціни туристичного продукту не може перевищувати його початкової ціни на:
50. Туроператор несе перед туристом відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору на туристичне обслуговування, крім випадків, якщо:
51. Екскурсійні послуги не можуть надаватись суб'єктами підприємницької діяльності:
52. Екскурсоводи, гідри-перекладачі, методисти екскурсійної справи повинні проходити підвищення кваліфікації та атестацію згідно з вимогами чинного законодавства:
53. Що не є пріоритетним аспектом екскурсії як виду діяльності:
54. Обов'язки туристичних підприємств по організації безпеки туристів в подорожі:
55. Умови ануляції ліцензії туроператора:
56. Функції туризму:
57. Порядок надання дозволів на туристичний супровід наступний:
58. Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі:
59. Кваліфікаційні вимоги до екскурсоводів:
60. Вимоги до керівника туристичного підприємства:

Завдання з дисципліни «Туристичне краєзнавство»

Теоретичні питання

Тестові завдання окреслюють наукові засади географічного краєзнавства та напрями вивчення свого краю і складені в розрізі наступних тем:

1. Об'єкт, предмет, науково-методичні основи туристичного краєзнавства. Зв'язки туристичного краєзнавства з іншими науками. Завдання туристичного краєзнавства на сучасному етапі. Зміст географічного краєзнавства. Структура географічного краєзнавства. Основні джерела і методи дослідження. Зв'язки географічного краєзнавства з іншими науками. Функції географічного краєзнавства. Завдання географічного краєзнавства на сучасному етапі.

2. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Родовід українського краєзнавства. Перший етап. Фундатори національного краєзнавства. Другий етап початку (зародження) наукового краєзнавства. Третій етап становлення українського краєзнавства. 3. Навчальні краєзнавчі екскурсії, спостереження і практичні роботи. Зміст навчальних екскурсій. Функції і класифікація краєзнавчих екскурсій. Тематика екскурсій. Методика організації екскурсій. Спостереження. Практичні роботи. Аналіз орієнтовних навчальних програм туристсько-краєзнавчих об'єднань.

4. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності. Роль музеїв у розвитку суспільства. Класифікація музеїв України. Визначні музеї України.

5. Краєзнавчі музеї, організація та діяльність. Основні принципи організації та діяльності музею. Комплектування фондів. Фондова робота.

6. Краєзнавча робота. Туристично-краєзнавчі гуртки позашкільних закладів. Туристичнокраєзнавчі об'єднання учнівської молоді. Форми пошукової діяльності учнів у позашкільних закладах.

7. Напрями вивчення природи свого краю. Вивчення складових частин географо-краєзнавчої характеристики. Географічне положення. Природні умови і ресурси. Рельєф, геологія й корисні копалини. Клімат і внутрішні води. Ґрунти, рослинність і тваринний світ. Ландшафти. Еколого-географічні проблеми.

8. Напрями вивчення суспільно-історичних особливостей свого краю. Вивчення історико-географічних особливостей формування території. Вивчення особливостей формування розселення населення та його національного складу. Вивчення мистецтва і культури. Вивчення географокраєзнавчих особливостей та основних етапів розвитку господарства.

9. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України. Наукова сутність та суспільне значення краєзнавчо-туристичних ресурсів. Потенціал природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України.

10. Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти. Стан краєзнавчої вивченості замків і фортець України. Класифікація оборонних споруд. Законодавство України про охорону культурної спадщини. Характеристика видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України.

Використання замків і фортець у туризмі.

11. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси Північно-Західного соціально-економічного району України. Фізико-географічна характеристика. Клімат, поверхневі та підземні води. Рослинність та тваринний світ. Природно-територіальні комплекси.

12. Туристично-краєзнавчі ресурси Черкащини. Суспільно-історичні краєзнавчо-туристичні ресурси. Історико-географічні особливості формування території, мистецтва і культури. Особливості формування розселення населення та його національного складу. Географо-краєзнавчі особливості та основні етапи розвитку господарства. Ретроспектива розвитку парків Черкащини. Природно-рекреаційний потенціал міста Черкаси. Розвиток індустрії гостинності міста.

Перелік питань, які лягли в основу тестових завдань:

1. Яка мета і завдання туристичного краєзнавства?
2. Охарактеризуйте внесок українських учених у формування теорії національного краєзнавства.
3. Розкрийте об'єкт та предмет туристичного краєзнавства.
4. Назвіть основні завдання туристичного краєзнавства на сучасному етапі.
5. Які Ви знаєте функції краєзнавства?
6. Опишіть основні методи туристично-краєзнавчих досліджень.
7. Які джерела національного краєзнавства?
8. Які форми краєзнавства і види організації краєзнавчого руху в знаєте на Україні?
9. В чому полягає суть традиційних методів роботи з інформацією в краєзнавстві?
10. Як Ви можете охарактеризувати сучасний стан розвитку туристичної картографії в Україні?
11. Етапи розвитку картографії: давній період розвитку, середні віки, новий час, «радянська картографія», сучасний період.
12. Розкрийте поняття «туристична карта» та вкажіть основні елементи її інформаційного наповнення.
13. Значення для туриста знань з топографії та орієнтування на місцевості.
14. Назвіть типи туристичних карт. У чому полягають відмінності між ними?
15. Класифікація туристичних карт. Оглядові карти.
16. Створення перших туристичних путівників і карт.
17. Які спеціальні туристичні умовні позначення використовуються на місцевості та на карті?
18. Охарактеризуйте суспільне значення рекреації у природному середовищі.
19. Якими природними краєзнавчо-туристичними ресурсами багата Україна?
20. Опишіть історію розвитку заповідної справи в Україні.

21. Як класифікуються об'єкти державного природно-заповідного фонду України?
22. Дайте краєзнавчу характеристику заповідників і національних парків Українських Карпат.
23. Охарактеризуйте природні рекреаційно-курортні ресурси України.
24. Мінеральні води яких бальнеологічних груп виявлені на території України?
25. Що таке «лікувальні грязі», які традиції грязелікування склалися в нашій державі?
26. Розкрийте зміст понять «курорт» і «курортно-рекреаційний заклад».
27. Як класифікуються курорти України?
28. Дайте визначення поняттям «природна печера» та «спелеологія».
29. Опишіть історію дослідження печер рідного краю.
30. Дайте краєзнавчу характеристику найвідомішим печерам України.
31. Яким чином карстові печери використовують для спелеотуризму та спелеотерапії?
32. Охарактеризуйте проблеми та перспективи використання українських печер у туристичних цілях.
33. Розкрийте зміст поняття «туристично-краєзнавча класифікація оборонних споруд України».
34. Яким чином можна використовувати замки, фортеці і монастирі України в туристичних цілях?
35. Що таке «державна класифікація об'єктів національної історикокультурної спадщини», яким чином держава дбає про збереження нашої національної спадщини?
36. У чому полягає сутність роботи Українського товариства охорони пам'яток історії та культури?
37. Що таке музеї та яку суспільну роль вони відіграють?
38. Як класифікують музеї України?
39. Чому Львів називають «місто-музей і місто музеїв»?
40. Визначте місце музейних комплексів у розвитку туризму Закарпатської області.
41. Печери Закарпатської області.
42. Класифікація оборонних споруд.
43. Міста-фортеці.
44. Класифікація музеїв України.
45. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси.
46. Поняття «рекреаційних земель» у законодавстві України.
47. Історико-архітектурна спадщина Львова.
48. Сакральні об'єкти Західної України.
49. Ландшафтні пляжні ресурси України.
50. Центри паломництва в краї.
51. Екскурсійні об'єкти Черкас.
52. Палацово-паркові комплекси Слобожанщини.

53. Історико-культурна спадщина Одещини.
54. Курортні регіони краю.
55. Природні заповідники краю.
56. Історико-літературні пам'ятки Полтавщини.
57. Гетьманські столиці краю.
58. Ретроспектива розвитку парків Києва.
59. Історико-культурний потенціал історичної Київщини.
60. Об'єкти релігійного паломництва на Черкащині.

ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ ЩО ВСТУПАЮТЬ ЗА НЕСПОРІДНЕНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

Метою проведення додаткового вступного випробування є забезпечення конкурсних засад при зарахуванні в СУЕМ на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 242 «Туризм» студентів неспоріднених спеціальностей, шляхом виявлення рівня підготовленості абітурієнтів за дисциплінами першого року навчання.

У програму додаткового вступного випробування з метою діагностування знань і умінь вступників включено дисципліну першого року навчання – «Географію туризму».

Завдання додаткового вступного випробування Теоретичне завдання

Тестові завдання окреслюють питання географії та туризму України і складені в розрізі наступних тем.

1. Визначення географії туризму як складової економічної географії, що вивчає закономірності та фактори територіальної організації туризму, туристичних ресурсів. Сутність і значення туристських ресурсів для розвитку індустрії в Україні. Географічні аспекти формування туристських ресурсів.

1.1. Ресурсна проблематика як комплекс питань, які визначають структуру, стратегію і тактику використання природних та суспільно-історичних туристських ресурсів України. Сукупність туристських ресурсів, як об'єктів та явищ природного антропогенного походження, що використовуються для туризму і впливають на формування туристських районів, туристських центрів, їх спеціалізацію і економічну ефективність. Закономірне поєднання природних і суспільно-історичних туристських ресурсів України, що виступають гарантом задоволення рекреаційних і пізнавальних потреб людини.

1.2. Визначення туристських ресурсів в законі України “Про туризм”, як сукупність природнокліматичних, оздоровчих, історико-культурних, пізнавальних та соціально-побутових ресурсів відповідної території, які задовольняють різноманітні потреби туриста.

1.3. Туристські ресурси – основний фактор розвитку туризму в Україні.

Державна політика в галузі туризму. Закон України “Про туризм”, щодо туристських ресурсів. Забезпечення раціонального використання та збереження туристських ресурсів, становлення туризму, як високорентабельної галузі економіки України і країн світу, створення ефективної системи туристичної діяльності для забезпечення потреб внутрішнього та іноземного туризму.

1.4. Соціально-економічні умови використання туристських ресурсів (економіко-географічне положення, транспортна доступність території, рівень її економічного розвитку, сучасна і перспективна територіальна організація господарства, рівень забезпечення обслуговування населення, структура населення, трудові ресурси).

1.5. Види до туристських ресурсів: споживання природних цінностей (огляд краєвидів і визначних природних об’єктів), споживання культурних цінностей (огляд пам’яток історії, культури, архітектури, відвідування музеїв, виставок), можливість здійснювати фізичні заняття (пішохідні, лижні, гірські, велосипедні, туристські походи, авто подорожі, спортивні ігри), можливість здійснювати аматорські заняття (збирання грибів, ягід, полювання, рибальство), економічна доступність і комфорт туристської подорожі.

1.6. Рекомендації вчених щодо резервування території України для організації туризму (зарезервовано 1,3 млн. га.), використання і освоєння туристських ресурсів України. На території України налічується понад 150 тисяч природних та історико-культурних пам’яток, з них 12 тисяч становлять цінність, як туристсько-екскурсійні об’єкти. До маршрутної системи туризму включено – 3,5 тисяч пам’яток.

1.7. Категорійний розподіл областей України, відповідно до Концентрації туристських ресурсів України, як туристсько-екскурсійних об’єктів.

Визначення ефективності туристських ресурсів характером їх використання для організації туризму. Використання туристських ресурсів в діяльності туристських закладів, як основи розвитку вітчизняного та іноземного туризму. Шляхи збільшення використання туристських ресурсів в діяльності туристських підприємств: розгалуження екскурсійно-туристських маршрутів. Розширення мережі зон відпочинку, туристських баз, туристських комплексів, туристсько-оздоровчих центрів України та зарубіжних країн.

Розподіл природно-географічних туристських ресурсів України на кліматичні, рослинні, фауністичні, ландшафтні, спелеоресурси, водні, бальнеологічні, природні унікалі.

Кліматичні природні-географічні ресурси.

Розташування території України у двох кліматичних зонах: помірних широт і субтропічній. До кліматичних ресурсів туризму відносяться дні з переважанням погоди, сприятливою для різних форм і видів туризму (середньодобова температура +10°C.), особливо сприятливі (середньодобова температура +15°C.), дні сприятливі для розвитку зимових видів туризму (помірна погода, середньодобова температура

–120С., морозна погода без вітру –230С.) з наявністю стійкого снігового покриву необхідної висоти.

2. Рослинні туристські ресурси.

2.1. Класифікація рослинних туристських ресурсів (лісові, лугові, болотні). Лісові ресурси, як рекреаційний потенціал туристської галузі. Основні критерії оцінки рекреаційних можливостей лісу (віковий, природний склад). Україна – одна з найбільших лісистих країн Європи (ліси в Україні займають територію 8,6 млн. га., лісистість становить 14,3%). Збереження природної рослинності в середньому по Україні на 20% території – основний потенціал туристської інфраструктури.

Лісистість в регіонах України: Закарпатська область – 48,9%, Рівненська область – 29,2%, Чернівецька обл., Львівська область – 25,5%. У лісах України ростуть близько 80 видів дерев, 280 га. чагарників. Хвойні дерева становлять 54% загального запасу деревини. Твердо листі породи – становлять 7% лісових ресурсів.

Фауністичні туристські ресурси.

Видовий склад тваринного світу України. Природні умови існування тваринного світу. Мисливські тварини. Значення розвитку мисливства для туристської діяльності. (Полювання на дикого кабана, лисицю, зайця, хутряних тварин, пернатої дичини).

2.2. Ландшафтні туристські ресурси. Оздоровчі та пізнавальні властивості ландшафтів (ліси, лісово-лукові, водно-лісово-лукові ландшафти, скелясті ландшафти, гірські ландшафти). В Україні виділено 132 види ландшафтів.

Географічні зони: мішані ліси – Полісся, лісостеп, степ.

Полісся – з заходу на схід зона простягається більш як на 750 км., з півночі на південь – на 150-200 км. У межах зони виділяють Мале Житомирське, Київське, Чернігівське, частина Сумської області, Волинська, Рівненська, північна частина Львівської області.

Лісостеп – від Прикарпаття до Росії більш, ніж на 1100 км. У зону входять Полтавська, Черкаська, Київська, Сумська, Кіровоградська, Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Вінницька, більша частина Харківської, частина Житомирської області.

Степ – природна зона, яка займає близько 49% її території. Донецька, луганська області, південна частина Харківської області.

2.3. Степоресурси.

Карстові форми рельєфу (порожнини рельєфу, печери, природні колодязі, підземні ходи, галереї, які мають значення для організації спелеотуризму).

Карстові форми рельєфу займають 30% території України. Карстові порожнини (печери) розташовані на обмеженій території. Розміщення спелеоресурсів на території України: Поділля (Тернопільська область – горизонтальні печери), Карпатський регіон (Чернівецька область – горизонтальні печери), Крим (вертикальні печери). Критерії оцінки

спелеоресурсів:

- 1) наявність печер;
- 2) кількість та розмір печер;
- 3) ступінь доступності та категорійність печер;
- 4) антрактивність (ступінь екзотичності, неповторності);
- 5) ступінь значимості (місцевого, обласного, регіонального, національного, європейського, світового рівня);
- 6) рекреаційні властивості печер;
- 7) безпечність використання печер.

2.4 Моря, річки, водосховища, озера придатні для організації водних видів відпочинку та оздоровлення. Найбільші річки Західного регіону: Дністер (1362 км., проходить по території 7-ми областей України (Івано-Франківської, Тернопільської, Хмельницької), Прут, Південний Буг, Західний Буг, Тиса.

Найбільші ріки Східного регіону: Дніпро, Десна, Південний Буг, Сула, Псьол, Рось, Сейм. Дніпро (2285 км., 1205 км. – по території України, сьогодні – це система з шести водосховищ).

Озера, які охоплюють територію Волинського Полісся: Швацькі озера (найбільше прісноводне озеро України – Світязь, площею 27,2 км²., з максимальною глибиною 58,4 м), велика кількість озер знаходиться у Поліссі (Чернігівська область), у нижній течії по Дунаю та на Азово-Чорноморському узбережжі.

Організація планових, водних, спортивних маршрутів, надувних, веслових човнах і байдарках, яхтах. Організація круїзів. Водні ресурси – основа розвитку інфраструктури туризму.

2.5 Природні, лікувальні ресурси.

Класифікація бальнеологічних ресурсів: Лікувальні мінеральні води, лікувальні грязі, озокерит.

Регіони лікувальних ресурсів: Карпатський (Івано-Франківська, Львівська, Закарпатська області), Поліський (північні регіони Житомирської, Київської, Чернігівської областей), Лісостеповий (Полтавська, Черкаська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Сумська, південні частини Житомирської, Київської та Чернігівської областей), Південний (Одеська, Херсонська, Миколаївська та Запорізька області), Причорноморсько-Азовський.

Рекомендації вчених щодо резервування території України для організації туризму (зарезервовано 1,3 млн. га.). використання і освоєння туристських ресурсів України. На території України налічується понад 150 тисяч природних та історико-культурних пам'яток, з них 12 тисяч становлять цінність, як туристсько-екскурсійні об'єкти. До маршрутної системи туризму включено – 3,5 тисяч пам'яток.

2.6. Суспільно-історичні туристські ресурси, як об'єкти та явища антропогенного (соціально-економічного, суспільно-історичного) походження, залучені у сферу туризму. Класифікація суспільно-історичних туристських ресурсів: архітектурно-історичні, біосоціальні, подійні,

археологічні.

Розподіл архітектурно-історичних туристських ресурсів: пам'ятки громадської архітектури, пам'ятки військової архітектури, пам'ятки сакральної (культової) архітектури, архітектурні монументи, скульптурні пам'ятки, пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Біосоціальні туристські ресурси, як життєві цикли, знакові події видатних людей: перебування, діяльність, народження, загибель.

Подійні туристські ресурси: політичні події, військові події, культурні події, екологічні події, економічні події.

Сутність поняття “пам'ятка” (археології, мистецтва, історії, етнографії), базується на історико-географічному, мистецькому, науковому критерії.

Сутність пам'ятки архітектури, як твору архітектурно-будівельної діяльності людини, який становить для суспільства історичну, наукову, мистецьку або іншу культурну цінність. Історична цінність пам'яток у пізнавальній ролі, як джерел історичної інформації. Історичні пам'ятки, як автентичні документи джерела для науки.

Хронологічний показник наукової цінності суспільно-історичних туристських ресурсів, естетична цінність суспільно-історичних туристських ресурсів. Методика вивчення суспільно-історичних туристських ресурсів, як комплекс дослідження на основі історико-бібліографічних та архівних джерел, обстежень.

Класифікація суспільно-історичних туристських ресурсів за хронологією (архаїка – до 1000 р. до н.е., залізна доба і античність 1000 р. до н.е. – 527 р., доба візантійсько-давньоруського стилю – 527 – 1240 рр., доба готики і ренесансу – 1240-1650 рр., доба бароко – 1650 – 1780 рр., доба класицизму – 1780 – 1850 рр., доба еклетики й модерну – 1850 – 1917 рр., радянська і пострадянська доба – після 1917 р.).

Періодизація пам'ятних місць, пунктів (архаїка – до 1000 р. до н.е., киммерійсько-скіфсько-сарматська доба – 1000 р. до н.е. – 238 р., доба великого переселення народів і давніх слов'ян – 238 – 800 рр., доба Київської Русі – 800 – 1240рр., доба монголо-татарського, литовського і польського панування – 1240 – 1648 рр., Козацька доба – 1648 – 1775 рр., доба панування Російської і Австро-Угорської імперії – 1775 – 1917рр., революція і громадянська війна – 1917 – 1921 рр., міжвоєнна доба – 1921 – 1939 рр., друга світова війна – 1939 – 1945 рр., післявоєнна війна – 1945 – 1991 рр., незалежна Україна – з 1991 р.).

Класифікація суспільно-історичних ресурсів за цінністю. Класифікація за будівельним матеріалом. Класифікація за типом укріплень. Класифікація за наявністю капітальних житлових будівель. Класифікація за конфесійною належністю. Класифікація за типом історичної події. Класифікація за родом діяльності особи, з якою пов'язані ресурси. Класифікація за архітектурним стилем.

2.9. Створення і використання туристських карт з позначенням суспільно-історичних туристських ресурсів.

3. Туристські ресурси Карпат.

3.1. Особливості географічного положення Карпатського регіону.

Територія Карпатського регіону (3700 кв. км). Вплив кліматичних умов Карпатського регіону на розвиток зимових видів туризму (освоєно 10 гірськолижних зон: Славське, Подобовець, Яблонця, Ворохта, Ясиня, Рахів). Освоєно 30 підйомників.

3.2. Тваринні і рослинні туристські ресурси (180 видів тварин, рідкісні тварини: бурий ведмідь, рись, лісовий кіт, горностай, кам'яна куниця. Карпатські ліси займають 36% території, 110 видів рослин).

3.3. Лікувальні туристські ресурси. Наявність в Карпатському регіоні 800 джерел мінеральних вод. (11 родовищ, 3 - у Львівській області). Водні туристські ресурси.

3.4. Національні парки. Карпатський національний парк (площа 50,3 тис. га, розпочав діяльність у 1980 р., розташований в басейні річок Тиса, Прут, Черемош). Найвищі гори України. Найвищі гори Карпат – в Карпатському національному парку: Говерла 2061 м, пік Іван Черногорський 2020 м. Національний парк „Синевир”, з центром рекреаційного туризму – озером Синевір (площа 4,4 га, глибина 16-21 м). Перспективи розвитку Національного парку „Українські Beskidy”.

3.5. Суспільно-історичні туристські ресурси. На території Карпатського регіону 4873 пам'ятки містобудування і архітектури, 6 заповідників, музеї, пов'язані з комплексами історико-архітектурної спадщини.

1. Івано-Франківська область. Історичний регіон Галичина. Взято на державний облік 1105 пам'яток, понад 100 державного значення. До списку історичних міст і селищ включено 26 населених пунктів. В області діє Історико-архітектурний музей в Скиті Машевському. Національний заповідник „Давній Галич”. Створено в 1994 р. використовується як туристські ресурси – 156 пам'яток.

2. Львівська область. Взято на облік і використовується як туристські ресурси 637 пам'яток. В області діє Державний музей-заповідник „Одеський замок” (XIII-XVII ст.) загальна кількість пам'яток 3934.

3. Закарпатська область. Взято на державний облік і використовується як туристські об'єкти 125 пам'яток. Загальна кількість 647 пам'яток. Найбільша пам'ятка архітектури – замки у м. Ужгороді, Середлянський, Левицький, Мукачівський, Хустський. В області діє 4 державних музеї з філіями.

4. Чернівецька область. Загальна кількість пам'яток 750. використовується як туристські об'єкти – 139. найвизначніша пам'ятка – фортеця в м. Хотині. В Чернівцях 4 державні музеї з філіями.

4. Туристські ресурси: Полісся, Поділля, Південно-Східного туристського регіону.

4.1. Особливості географічного положення регіону. Вплив кліматичних умов на розвиток туризму і рекреаційного відпочинку в регіоні. Особливості рослинного і тваринного світу.

4.2. Туристські ресурси Волинської області.

Об'єкти природно-заповідного фонду (209). Діяльність Шацького природного національного парку (32515га). Туристські ресурси природи: 74 заказники (5 державного значення) 107 пам'яток природи (3 державного значення). Загальна кількість історико-культурних пам'яток 837. Використання пам'яток як екскурсійних об'єктів – 99. Діяльність Луцького державного історико-архітектурного заповідника (1985р. м. Луцьк).

Пріоритетні види туризму: пізнавальний, водний, оздоровчий, етнічний, екотуризм, мисливський туризм.

4.3. Туристські ресурси Рівненської області.

Природні туристські ресурси. В області 227 туристських об'єктів Державного значення – 17 заказників, 9 пам'яток – садово-паркового мистецтва. Загальна кількість історико-культурних пам'яток 1122. Задіяно пам'яток як екскурсійних об'єктів – 121. Діяльність Державного історико-культурного заповідника м. Острог.

4.4. Туристські ресурси Тернопільської області. Природний потенціал: 421 об'єкт природного заповідного фонду. Діяльність Державного природного заповідника „Медобори” (10455га). 308 пам'яток природи; 12 державного значення. Історико-культурні туристські ресурси. Загальна кількість пам'яток 1068. задіяно як екскурсійні об'єкти 169 пам'яток. Діяльність Збаразького історико-архітектурного заповідника. Пам'ятка архітектури XVIII ст. – Почаївська лавра.

4.5. Туристські ресурси Вінницької області.

Природно-рекреаційні туристські ресурси. В області 320 об'єктів природно-заповідного фонду, 213 пам'яток природи (8державного значення), 29 пам'яток садово-паркового мистецтва. Рекреаційні зони: курорти „Хмільник”, „Немирів”, „Печера”.

Історико-культурні об'єкти. Загальна кількість пам'яток 2204, задіяно як екскурсійні об'єкти – 129 пам'яток. Перспективні для області пізнавальний, оздоровчий, спортивний туризм, мисливський туризм.

4.6. Туристські ресурси Запорізької області.

Задіяно як туристські ресурси 21 пам'ятка історії та культури. Діяльність Азово-Сиваського національно-заповідного парку. Природно-лікувальні туристські ресурси: курорти „Бердянськ”, „Кирилівка”. Діяльність Національного заповідника „Хортиця”, Історико-археологічного заповідника „Кам'яна могила”.

4.7. Туристські ресурси Дніпропетровської області.

Туристські ресурси Луганської області.

Туристські ресурси Миколаївської області.

Туристські ресурси Херсонської області.

Туристські ресурси Харківської області.

4.8. Туристські ресурси Одеської області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти 49 пам'яток. Діяльність Нижньо-Дністровського національного природного парку. Діяльність Ботанічного саду державного значення (площа 35,4га, створено в 1938р.). Лікувальні туристські ресурси: курорти Аркадія, Куяльник, Лебедівка.

5. Туристські ресурси центрального туристського регіону України. Туристські ресурси Черкащини.

5.1. Географічне положення Центрального району. Вплив водних ресурсів на розвиток туризму в регіоні.

5.2. Туристські ресурси Київської області, м. Києва.

Природні ресурси регіону. Діяльність дендрологічних парків: „Олександрія”, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва: Згурівський, Кагарлицький. Рекреаційні туристські комплекси: Біла Церква, Боярка, Ворзель, Ірпінь, Конча-Заспа, Миронівка, Пуща-Водиця, Святошин.

5.3. Історико-культурні туристські ресурси області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти – 60 пам'яток. Діяльність Державного історико-культурного заповідника у м. Вишгород. Державний музей-заповідник „Поле битви за Київ”.

Державний історико-культурний заповідник м. Переяслав-Хмельницький.

5.4. Історико-культурні пам'ятки м. Києва.

Задіяно як екскурсійні об'єкти – 46 пам'яток. Значення історичних пам'яток: Києво-Печерська лавра (XI ст.), Кирилівська церква (1146р.), Фиорівський монастир (XV-XIX ст.), Братський монастир (1616р.), Андріївська церква (1747-1767р.р.), Маріїнський палац (1750-1756р.р.), будинок Києво-Могилянської академії (XVIII ст.) Діяльність Національного заповідника „Софія Київська”.

5.5. Туристські ресурси Чернігівської області.

Задіяно як екскурсійні об'єкти 124 пам'ятки. Значення історичних пам'яток: курган Чорна могила (X ст.), Актонієві печери (XI-XVIII ст.), Троїцько-Іллінський монастир (XI-XVIII ст.), Борисоглібський собор (1120-1123р.р.), П'ятницька церква (XII ст.), Єлецький монастир (XII-XVII ст.). Діяльність Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М.М.Коцюбинського, Качанівського Державного історико-культурного заповідника, Державного історико-культурного музею-заповідника „Слово о полку Ігореві”, Державного історико-культурного заповідника „Гетьманська столиця”, Палацово-паркового ансамблю „Могила українського народного кобзаря О.М.Вересая”.

5.6. Задіяно як екскурсійні об'єкти 122 пам'ятки. Історичний розвиток Черкської землі. Діяльність Державного історико-культурного заповідника „Батьківщина Т.Г.Шевченка”, Національного Шевченківського заповідника м. Канева, Державного історико-культурного заповідника „Трахтемирів”, Державного історико-культурного заповідника м. Корсунь-Шевченківський, національного заповідника „Чигирин”, Дендропарку „Софіївка”.

5.7. Діяльність музеїв: Черкаський обласний художній музей, музей „Кобзаря”, Літературно-меморіальний музей С.С.Гулага-Артемівського м. Городища, Будинок-музей Л.П.Симиренко м. Млієва, Літературно-меморіальний музей О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського м. Кам'янки, Картинна галерея та Краєзнавчий музей м. Умані.

5.8. Пам'ятки сакрального мистецтва: Преображенська церква, 1838р. с.

Кірове Корсунь-Шевченківського р-ну, Преображенська церква с. Мошни Черкаського району 1840р., Михайлівська церква м. Городища 1840р., Мотронинський монастир Чигиринського району XVII ст., Красногірський монастир Золотоніського району XVIII ст., Базіліанський монастир м. Умані XVIII ст.

5.9. Екскурсійно-туристські маршрути Черкащини: „На батьківщину Т.Г.Шевченка”, „До Шевченка в місто Канів”, „Ратні подвиги Корсунської землі”, „По місцях козацької слави”, „В Холодний Яр”, „В Уманську „Софіївку”, „В Красногірський монастир” „Василь Симоненко”.

Перелік тестових питань:

1. Об'єкти та явища природного походження, залучені у сферу туризму, -
2. Об'єкти та явища антропогенного походження, залучені у сферу туризму, - це:
3. Об'єкти, пов'язані з життєвим циклом тієї чи іншої особи, - це:
4. Об'єкти, пов'язані з найсуттєвішими проявами соціального та природного руху, знакові події у історії певної території, - це:
5. Геологічні, ґрунтово-рослинні, фауністичні, водні, кліматичні, ландшафтні ресурси – це:
6. Національні парки, заповідники, дендропарки, ботанічні сади, зоопарки – це:
7. Серед природних туристських ресурсів в Україні найбільша частка припадає на:
8. Найбільша площа морських та приморських природних туристських ресурсів зосереджена у:
9. Найбільше забезпеченою щодо річкових ресурсів є:
10. Найбільш забезпеченою щодо озерних ресурсів є:
11. Найбільша площа водосховищ у:
12. Найбільша площа островів у:
13. Найбільша частка лісів з загальної площі області у:
14. Найменша площа лісів у:
15. Найбільша площа природоохоронних територій у:
16. Твір архітектурно-будівельної діяльності людини, який становить для суспільства історичну, наукову, мистецьку або іншу культурну цінність – це:
17. Найбільша кількість найвизначніших пам'яток архітектури у:
18. Києво-Печерська Лавра розташована у місті:
19. Почаївська Лавра розташована у місті:
20. Найбільша кількість церков у:
21. Найбільша кількість пам'яток військової архітектури у:
22. Найбільше об'єктів, що відносяться до біосоціальних туристських ресурсів, у:
23. Найменше об'єктів, що відносяться до біосоціальних туристських ресурсів, у:
24. Найбільша кількість об'єктів, що відносяться до подійних

туристських ресурсів, у:

25. Найменша кількість об'єктів, що відносяться до подійних туристських ресурсів, у:

26. Суперточкою-тур є:

27. Херсонеський державний історико-архітектурний заповідник розташований у:

28. Найбільша мечеть в Україні Джума-Джамі розташована у місті:

29. Генуезький міст – єдиний міст на території України, розміщений на одній з магістральних вулиць міста, що функціонує з XIV ст., розташований у місті:

30. Воронцовський палац розташований у місті:

31. Лівадійський палац розташований у місті:

32. Найбільший костюл в Україні – Петропавлівський кафедральний костюл – розташований у місті:

33. Національний історико-архітектурний заповідник „Кам'янець” розташований у місті:

34. Коростовецький заказник розташований у:

35. У місті Луцьк розташований замок:

36. Місце заручення О. Де Бальзака і Е. Ганської у місті Бердичів Житомирської області:

37. Піч – єдиний зразок архітектури малих форм в Україні XVII ст. – розташована у селі:

38. Дендрологічний парк „Олександрія” розташований у місті

39. Дендрологічний парк у місті Умань Черкаської області називається:

40. Дніпровсько-Орільський заповідник розташований у:

41. Національна гірнича академія розташована у місті:

42. Найвизначнішим місцем у місті Полтава є:

43. Державний архітектурний заповідник „Софійський музей” розташований у місті:

44. Шелехівське озеро розташоване у:

45. Найбільша давня громадська споруда Східної України розташована у місті:

46. Парк „Нескучне” розташований у місті:

47. Катеринівський заказник розташований у:

48. Найстаріший кінний завод в Україні – Дернунський – розташований у:

49. Луганський заповідник розташований у:

50. Державний історико-архітектурний заповідник Святогірський Успенський монастир розташований у:

51. Заповідник „Рацинська Дача” розташований у:

52. Заповідник Дунайській плавні розташований у:

53. Заповідник Асканія-Нова розташований у:

54. Найбільшою фортецею в Україні є:

55. Замок „Паланок” розташований у місті:

56. Найвизначнішою пам'яткою сакральної архітектури міста Львів є:

57. У Черкаській області зоологічний парк розташований у місті:
 58. Бастіон Дорошенка розташований у місті:
 59. Красногорський Святопокровський жіночий монастир розташований у:
 60. Іллінська церква – місце поховання Б. Хмельницького – розташована у селі:

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування оцінюється за п'ятибальною системою.

Якість відповіді на кожне теоретичне питання оцінюється за наступною шкалою:

5-бальною шкалою	розширеною шкалою	% правильних відповідей
5	відмінно	90-100
4,5	дуже добре	85-89
4	добре	75-84
3,5	задовільно	70-74
3	достатньо	65-69
2	незадовільно	30-64
1	неприйнятно	0-29

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ»

1. Басюк Д. І. Основи туризмології: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. 204 с.
2. Бейдик О.О. Тлумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). К.: Київ. Київський університет, 1993. 56 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційне районування. ГЕУ. У 3-х т. К.: Вид-во ім. М.П. Бажана, 1990. Т.3. 120 с.
4. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. К.: ВПЦ Київський у-т, 2003. 395 с.
5. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреології та рекреаційної географії. К.: Ін-т туризму федерації профспілок України, 1998. 130 с.
6. Бойко М.Г. Туристична привабливість України: закономірності формування та орієнтири розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 16. С. 34.
7. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 271 с.

8. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
9. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібник. К. : Знання, 2008. 343 с.
10. Мальська М. П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: начальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.
11. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2003. 352 с.
12. Рутинський М.Й. Географія туризму України: Навчально-методичний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 160 с.
13. Рекреаційна географія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Під ред. Д. Д. Гурова, М. О. Фролов, С. М. Журавльова, Т. С. Кукліна, О. М. Сердюк. Запоріжжя: ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2010. 92 с.
14. Смаль І. В. Основи географії рекреації та туризму: навч. посіб. Ніжин: НДПУ, 2004. 105 с.
15. Стафійчук В. І. Рекреалогія. К.: Альтерпрес, 2006. 263 с.
16. Туристичні ресурси України. Під ред. О.І.Лугова. К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1996. 352 с.
17. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. К.: ЦНЛ, 2004. 311 с.
18. Чир Н. В. Рекреаційна географія : навч-метод. посіб. Мукачево : вид-во Дишкант С.Я., 2019. 156 с.
19. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: навч. посіб. К.: Атіка, 2009. 392 с.
20. Царик Л. П. Географічні засади формування і розвитку регіональних природоохоронних систем: концептуальні підходи, практична реалізація. Монографія. Тернопіль: “Підручники і посібники”, 2009. 320 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА»

1. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навчальний посібник. К.: Знання України, 2006. 352 с.
2. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. 2007. 288 с.
3. Брич В.Я. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
4. Історико-культурна спадщина України. К. Вид-во ФПУ, 1998. 400 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туризму: Навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ. Чернівці : Книги-XXI, 2011. 344с.
6. Кравцов С. С., Дрокіна Н. І. Менеджмент турбюро та організаторів подорожей: Навчальний посібник. Донецьк: ДІТБ, 2012. 236 с.

7. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2003. 104 с
8. Любіцева О. О., В.К. Бабарицька. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський Університет», 2008. 335 с.
9. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К. : Знання, 2008. 661 с.
10. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2012. 248 с.
11. Мальська, М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Підручник. Затверджено МОНУ для студ. ВНЗ. 2-ге видання, перероб. та допов. К. : ЦУЛ, 2012. 368 с.
12. Михайліченко Г. І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій. К. : КНТЕУ, 2011. 75 с.
13. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей: навч. посібник. К.: КНТЕУ, 2003. 156 с.
14. Організація готельного господарства: Навчальний посібник. За ред. Головка О. М., Кампов Н. С., Махлинець С. С., Симочко Г. В. К. : Кондор Видавництво, 2012. 338 с.
15. Організація туризму: підручник. І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покогодна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Х. : ХНАМГ, 2008. 541 с.
16. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. Г. І. Михайліченко, А. Ю. Єроменко. К. : Київ. нац. торг. екон. Ун-т, 2011. 392 с.
17. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ. К. : Академвидав, 2010. 248 с.
18. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: підручник. К. : Грамота, 2006. 264 с.
19. Устименко Л. М. Основи туризмознавства: Навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2015. 400 с.
20. Фастовець О. О. Організація транспортних подорожей та перевезень туристів : Навч. посібник К. : ФПУ, 2007. 233 с.

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ
ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З
ДИСЦИПЛІНИ
«ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО»**

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство та музеєзнавство: навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2007. 464 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України. К.: Київський університет, 2001. 395 с.

3. Власюк Г. М. Музеєзнавство та архівна справа: навч.-метод. посіб. Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2006.
4. Голубко В. Є. Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень: курс лекцій Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2011. 304 с
5. Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство: сторінки історії [Текст]. К.: Видавничий центр «Просвіта», 2006. 296 с.
6. Драпушко Р. Г. Туристичний потенціал України: стан, проблеми та перспективи розвитку. К. : Ін-т законодавчих передбачень і правової експертизи, 2007. 152 с.
7. Івакін Г. Ю., Кальницький М. Б., Павленко Ю. В., Храмов О. Ю. Визначні пам'ятки Києва : Енциклопед. довід. ; Ін-т гуманіт. дослідж. Укр. акад. наук. К. : Фенікс, 2005. 494 с.
8. Іванов О. Замки і палаци Західної України: історія – культура – туризм (Історико-архітектурні пам'ятки замкового мис-тецтва). К.: ТЗОВ «Наш світ», Укргеодезкартографія, 2004.
9. Івченко А. С. Вся Украина: Путеводитель. К.: ГНПП «Картографія», 2005.
10. Історико-культурні заповідники. Плани організації територій За ред. Вечерського В.В.; Відп. за вип. Звіряка А.І. К., 2014. 256 с; 115 іл. (Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень).
11. Історичне краєзнавство [Текст] : конспект лекцій для студ., краєзнавців, керівників шкільних гуртків. С. І. Шевченко; Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград : Редакційно-видавничий центр НДПУ ім. В.Винниченка, 2002. 22 с.
12. Кальницький М. Б. Храми Києва. 2-ге вид., доповн. К. : Вид. дім Д. Бураго, 2011. 294 с.
13. Краєзнавство культурно-мистецьке та літературне [Текст] : навч. посіб. Г. В. Самойленко ; Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин : НДПУ, 2001. 150 с.
14. Крачило М. П. Краєзнавство і туризм: навч. посібник для вузів Київ : Вища школа, 1994. 191 с.
15. Лесик О. В. Замки та монастирі України. Львів : Світ, 1993. 176 с.
16. Літературне краєзнавство [Текст] : навч. посіб. / упоряд. Н. П. Каменська, С. М. Стаховський ; Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А.С.Макаренка. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2002. 173 с.
17. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Туристичне музеєзнавство : підручник. К.: Альтерпрес, 2009. 432 с.
18. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України : навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2007. 369 с.
19. Мацюк О. Замки і фортеці західної України. Львів. Вид-во «Центр Європы». 2005. 200 с.
20. Олішевська Ю. А. Основи краєзнавства: навчально-методичний посібник К. : 2011. 70 с.

21. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2003. 352 с.
22. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. За редакцією проф. Заставного Ф.Д. К.: Знання, 2006. 575 с.
23. Правова охорона культурної спадщини України [Текст] : монографія / Т. В. Курило ; Львівський юридичний ін-т МВС України. Л. : Новий Світ-2000, 2006. 151 с.
24. Прищепа О. П. Основи музеєзнавства. Навчально-методичний посібник. Рівне, 2006. 104 с.
25. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
26. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
27. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
28. Самков О.М. Нариси з історії золотарства на Черкащині. Черкаси. Чабаненко Ю.А., 2010. 108 с.
29. Філоненко, І. М. Краєзнавство і туризм [Текст] : курс лекцій. Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. 213 с.
30. Якубовський В. І. Музеєзнавство. Підручник. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2010. 352 с.